

לעילוי נשמת הר' אברהם יוסף שמואל אלתר בן הר' טוביה ז"ל

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Sha'arei Tefillah Publication

29 Parker Blvd. Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת וישלח SHABBOS PARSHAS V'YISHLACH
יח' כסלו תש"ס NOVEMBER 27, 1999

לכל זמן ועת

הדלקת נרות - 4: 12 שקיעה/יום השבת - 4: 30
זמן קריאת שמע/מ"א - 8: 45 צאת הכוכבים/מוצש"ק - 5: 20
זמן קריאת שמע/גר"א - 9: 21 לשיטת רבינו תם - 5: 42

מדעת עליון

ויאבק איש עמו עד עלות השחר וגו' (לב-כה)

יש להקשות, מדוע התמהמה סמאל שרו של עשו, מלאך הטומאה, עד ליעקב ולא בא להלחם גם עם אברהם ויצחק אבותיו?
ביאר הגמור' אלחנן ווסרמאן זצוק"ל חז"ל אמרו ש'ויתר הקב"ה על עון עו"ז, גילוי עריות ושפיכות דמים, ולא ויתר על עון ביטול תורה." כי במלחמה בין שני צדדים, אפי' אם לרגע מנצח האחד את משנהו, עדיין טרם הסתיימה המלחמה, כי אפשר שלמחרת יתהפך הגלגל והמנצח ינוצח. לא כן אם תקף האחד את אויבו וחטף ממנו את נשקו, אשר בו ברגע פסקה המלחמה, כי הלא צד אחד חסר כלי זיין להאבק.

כיוצא בזה במלחמת היצר. כבר הודיע הקב"ה כי כלי הנשק נגדו הוא "בראתי יצר הרע ובראתי תורה תבלין". אשר על כן, אם חטאו ישראל בשאר עוונות, עדיין אפשר ש'המאור שבה מחזירין למוטב" ויתעוררו לתשובה. לא כן אם בטליו הם מתורה, שאז אבדו כלי נשקם ולא נותר להם במה ללחום עם היצר. לפיכך, כיון שאברהם אבינו היה עמוד החסד, ויצחק אבינו עמוד העבודה, ואילו יעקב הצטיין כעמוד התורה, על כן יותר מכולם התאמץ היצר ללחום כנגדו ולבטלו, כדי ליטול ממנו את כלי זיינו ולהותירו חסרי הגנה.

ויקח עשו את נשיו וילך אל ארץ מפני יעקב אחיו וגו' (לו-ו)
תימה היא על עשו, שכל כך גדול היה כעסו על אחיו, ולא רצה להיות נכנע

ויקח את שתי נשיו ואת שתי שפחתיו ואת אחד עשר ילדיו וכו' (לב-כג)

The Posuk tells us that only eleven children were present. Rashi explains that Yaakov placed his daughter Dina in a chest, lest Esav see her and take her away. The question is, how did Rashi know that it was Dinah who was missing and not one of Yaakov's other eleven children?

Answers R' Chaim Volozhiner ZT"L in the name of the Vilna Gaon ZT"L that in the *Medrash* we find that the *Beis Hamikdosh* was constructed on the portion of the land allocated to Binyomin, since he was the only son of Yaakov who did not bow down to the wicked Esav, as he was not yet born. It is presumed from this, that from among Yaakov's twelve children, it was Dina who was missing, for were it to be another son who was not actually there, why did the *Beis Hamikdosh* need to be built specifically on Binyomin's portion and not on a different son's lot?

הוא היה אומר

R' Chaim of Sanz ZT"L would say:

"Even my beard has turned white (a play on the word לבן which means white) and yet I have tarried so long and have still not repented!"

R' Menachem Mendel of Kotzk ZT"L would say:

"Perhaps ignorance is bliss, yet it is still better to be wise, even if it means suffering pain."

R' Yeruchom Levovitz of Mir ZT"L would say:

"Most people are capable of withstanding major stress. The real test of a person is how he reacts to minor challenges for it is when dealing with ostensibly petty matters that a person reveals his true character."

SPONSORED BY

MR. AND MRS. C. KURZ

For information, sponsorship or dedications, call 914-362-4380.

a grand tribute to the *Tzaddik*, R' Akiva Eiger." Without uttering a word, he secretly descended from the back of the coach to join the throngs who marched alongside it. R' Akiva Eiger, who was sitting on the other side of the coach, noticed the crowds as well, and similarly concluded in his mind that this whole tumult outside must be for his esteemed fellow sage, R' Yaakov. He too, quietly alighted from the opposite side of the coach to participate in the Mitzvah.

Thus, the empty wagon entered the city with its two most prominent passengers lost in the sea of *Yiddishe* humanity. The thought had never occurred to either of the two *tzaddikim*, nor had either accepted the possibility that the intended recipient of all the lavish honor was to be himself. Who can compare to these giants!

TORAH GEMS

אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה (לב-ט)

Rashi explains that by dividing his entourage into two camps, Yaakov was guaranteed that in the event of a battle, there would be survivors. The question arises: while Yaakov's action may have increased the chances of survival, in what way did they constitute a guarantee? Wasn't it possible that, Heaven forbid, both camps could have been annihilated?

According to the *Medrash*, the two camps were one day's journey apart from each other. Yaakov, himself, stayed with the forward-most camp, in the event that he would have to face Esav on the battlefield.

Explains the sefer **Chanukas Hatorah**, Yaakov was well aware that he and Esav were destined to die on the same day, as had indeed been prophesied by Rivkah when she said, "למה אשכל גם שניכם יום אחד" - *Why should I lose you both on the same day?* The words of a prophetess like Rivkah have great import, and the decree was cast for her two sons to die on the same day, as actually happened later on. Therefore, if Esav succeeded in destroying the forward camp, thereby killing Yaakov, Esav himself would also die that day, and the second camp, which was a day's journey distant, would be spared. This was Yaakov's guarantee.

תחתיו, ולפתע משנעשה המקום צר עבורם לשבת יחדו, לא דרש מיעקב כי הוא ילך למקום אחר, רק קם בעצמו והלך אל הר שעיר?
ותירץ הגמור"ר משה מרדכי אפשטיין זצ"ל שכל עוד שיעקב היה בגולה ועשו לבדו בארץ כנען, היה צד את לבות אנשי הארץ כאילו הוא ממשיכו האמיתי של אברהם, איש החסד הגדול. כי דוקא הוא המקפיד בכיבוד אב ואם בשלימות היתירה, והוא נותן דגש למצות שבין אדם לחבירו. בעוד יעקב, היה איש תם יושב אהלים, אין זמנו פנוי לעשיית החסד. זו הסיבה שזכה עשו לחתן את צאצאיו עם חשובי הארץ, וכל יוצאי חלציו היו לאלופים. שכן לב מי מגויי הארץ לא יתפעל מהמטיף לאהבת הבריות, ולמצות חברתית ושכליות גרידא. לא כן יעקב אשר משנתו חייבה שלימות רוחניות וקיום המצות כולן, דרישות שאינן אהודות בעליל. לכן, מששב יעקב מבית לבן ברכוש רב, והוכיח צדקת דרכו כי גם הוא מובילה לעושר, שוב לא נותר לעשו מקום בארץ. הצלחת יעקב הפגינה לעין כל מי הוא הממשיך אמיתי של אאע"ה, ולא יכל עשו עוד להמשיך ולדור בארץ ההיא, וקם ועקר להר שעיר.

מעשה אבות....סימן לבנים

קטנתי מכל החסדים ומכל האמת אשר עשית את עבדך וכו' (לב-יא)

The Torah writes the word "קטנתי" - *I am unworthy*, with the letter "ט" in small. Chazal explain this to mean that Yaakov's profound humility is manifested in his utter self-effacement. Although he was aware of his exalted status, he never allowed this to go to his head. So too, our great Torah scholars, who know their capacity as authorities in the Jewish world, do not see any reason why they should be singled out for any undue honors.

Two of our most outstanding Torah luminaries, the great **R' Akiva Eiger ZT"L** and **R' Yaakov of Lisa ZT"L**, were once passengers on a coach. When they approached their destination, many of the community citizens, who anticipated their imminent arrival, came out en masse to form an honor guard of religious Jews to accompany these great men into the city.

When R' Yaakov saw the huge crowds that had gathered outside to escort the wagons, he thought to himself, "Obviously, this could only be